

Pelenų Diena.

Mišių Lekcija iš pranašo Joelio rašto 2, 12—19.

Sitaip sako Viešpats: kreipkitės į mane visomis jūsų širdimis, pasninkaudami, verkdami ir vaidodami. Ir draskykite savo širdis, o ne rubus savo, ir kreipkitės į Viešpatį savo Dievą: nes maloningas ir gailestingas yra, kantrus ir didžiai nuolaidus ir dovanoja nedorybę. Kas žino, ar atsigręž ir dovanos ir paliks paskui save palaimą, deginamąjį ir liejamąjį auką Viešpačiui Jūsų Dievui? Puskite trimitą Sijono kalne, pašveskite pasninką, sušaukite minią, suvadinkite liaudį, pašveskite Bažnyčią, sutelkite senuosius, sugabenkite mažuosius ir žindančius krūtis: Jaunavedys teišieina iš savo kambario ir jaunamartė iš savo sėklyčios. Tarp didžiųjų vartų ir altoriaus verks Viešpaties tarnai kunigai ir sakys: Dovanok Viešpatie, dovanok savo žmonėms: neduok savo tėviškę išniekinti, kad joje viešpatautų stabmeldžiai. Kam-gi kalba tautos: kur yra Jų Dievas? Myli Viešpats savo žemę ir dovanoja savo tautai. Ir atsakė Viešpats, ir tarė savo tautai: Štai aš atsiųsiu jums maisto ir vyno, ir aliejaus, ir prisistotinsite jais: ir daugiau neduosiu jus išniekinti stabmeldžiams: sako visagalis Viešpats.

MISIŲ EVANGELIJA SULIG ŠV. MATEUSO 6, 16—21.

Anuo metu Jėzus tarė savo mokiniams: Pasninkaudami nesidarykite nuliūdę kaip veidmainiai. Nes išblyškina savo veidus, kad žmonės matytų jog pasninkauja. Išties sakau jums, kad atsiėmę savo užnokesių. Tu-gi pasninkaudamas išsiėmk savo galvą ir savo veidą nusiprausk, kad žmonės nematytų jog pasninkauji, bet tavo Tėvas, kuris yra slaptybės ir tavo Tėvas, kuris mato slaptoje atlygis tau. Nebandykite krauti lobių žemėje, kur rudis ir kandis gadina: ir kur vagys iškasa ir vagia. Bet dauginkitės sau naudą danguje, kur nei rudis nei kandis negadina: ir kur nei vagys neiškasa. Nes kur yra tavo lobs, ten yra ir tavo širdis.

Gavėnios Pirmasis Sekmadienis.

Mišių Lekcija iš šv. Povilo antrojo laiško Korintiečiams 6, 1—10.

Broliai: graudename jus, kad ne tuščiai priimtumėte Dievo malonę. Nes sako: patogiu laiku išklausiau taves ir išgelbėjimo dienoje padėjau tau. Štai dabar patogus laikas, štai dabar išgelbėjimo diena. Niekam neduodami nei kokio pažeidimo, kad mūsų patarnavimas nebūtų peikiamas: bet visame apseikime kaip Dievo tarnai didelė kantrybė kentėjimuose, trukunuose, sunkenybėse, bausmėse, kalėjimuose, riaušėse, darbuose, nemigoje, pasninkuose, skastybėje, moksle, nuolaidume, švelnume, šventoje Dvasioje, neapsimestoje meilėje, tiesos žodyje, Dievo galybėje, per teisybės ginklus iš dešinės ir iš kairės, per garbę ir negarbę, per šmeižtą ir pagyrimą: kaip apgavikai ir tiesos sakytojai, kaip nežinomieji ir žinomieji: tarsi mirštantieji ir štai gyvi: kaip nuplakti ir neįskaudinti: tarsi nuliūdę, bet visada linksni, lyg beturčiai, bet daugeliu mantos teikiantieji: tarsi nieko neturintieji, bet viską valdantieji.

MISIŲ EVANGELIJA SULIG ŠV. MATEUSO 4, 1—11.

Anuo metu Dvasia nuvedė Jėzų į tyrus, kad velnias gundytų. Ir išpasninkavęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų paskui alko. Ir priedamas gundytojas tarė jam: Jei Dievo Sunus esi, tark kad šitie akmenys pasidarytų duona. Jis atsakydamas tarė: Parašyta yra: ne viena duona žmogus gyvena, bet visokiu žodžiu išiešančiu iš Dievo burnos. Tada velnias jį pasėmė į šventąjį miestą ir pastatė jį ant bažnyčios stogo aptvaro ir tarė jam: Jei Dievo Sunus esi šok žemyn. Nes parašyta yra: kad savo angelams įsakė apie tave ir rankose nešios tave, kad kartais nepasiseistum savo koją į akmenį. Tarė jam Jėzus: Vis-gi parašyta yra: Negundink savo Viešpatį Dievą. Dar kartą velnias jį paėmė su savim į labai augstą kalną: ir parodė jam visas pasaulio karalijas ir jų garbę ir tarė jam: Tą visa tau duosiu, jei puoleis pagarbinsi mane. Tada tarė jam Jėzus: "Eik šalin, šetone, nes parašyta yra: Viešpatį savo Dievą garbinsi ir jam vienam tarnausi. Tada velnias paliko jį: ir štai angelai priėjo ir tarnavo jam.

GAVĖNIA.

Keturiasdešimt dienų prieš Vėlykas katalikai pasninkauja. Tas laikas lotyniškai vadinasi "quadragesima," t. y. keturiasdešimtoji, bet jis nereikia vienos dienos, o visą laiką tarp keturiasdešimtosios dienos ir tarp Vėlykų.

Lietuviškai tą laiką vadiname gavėnia ir nelabai žinome iš kur kilęs tas žodis. Daugeliui rodosi, kad mes jį gavome iš Rusų, kurie nuolatinių maldų, sunkaus pasninko ir šiaip nusivarginimo laiką vadina govienę. Bet gavėnios jie tuo vardu nevadina.

Angliškai tas laikas vadinasi "lent." Senovėje, kol Anglų ir Vokiečių kalba tebebuvo bendra lent reiškė pavasarį. Tada Vokiečiai ir Anglai buvo stabmeldžiai. Yra žmonių mėgstančių sakyti, buk iš stabmeldiškų tikėjimų yra likę krikščionims tie įpročiai, kurie vadinami vardais likusiais iš stabmeldijos. Sulig to išeitų, kad ir gavėnia Anglijoje yra stabmeldiškos kilmės, nes jos vardas yra iš stabmeldiškų laikų ir da-gi reiškia ypatingą gamtos laiką. Tokių spėliojimų klaidingumas ir spėliojančių mokslo seklumas matyti iš to, jog Anglijoje gavėnios vardas susidarė savo keliu, o pasninko įprotis atvyko savo keliu. Anglijoje, kaip ir kitur, tuos pačius daiktus žmonės nevienaip vadindavo. Pavasarį vienur vadindavo lent, kitur spring, kitur dar kitaip. Kuomet iš įvairių Anglijos tarmių darėsi viena angliško rašto kalba, tuomet spring liko pavasariui reikšti, o lent teko bažnytinio pasninko laikui.

Lygiai lėkšti yra spėliojimai, buk Kalėdos kilusios iš stabmeldžių įpročio garbinti saulę žiemos šventę.

Tiesa yra, kad Mozė du kart po keturiasdešimt dienų pasninkavo prieš Žydų tautai sudarant sandarą su Dievu (Exod. 24, 18; 34, 28). Tiesa taip-gi, kad V. Jėzus prieš pradėsią mokinti pasninkavo tiek pat (Mat. 4, 2). Šešioliktoje šimtmečio Liuteris ir kiti

protestantai sakė, buk gavėnia yra bloga ir nereikalinga. Besiginėdami su juo kai kurie katalikai sakė, buk gavėnia yra paties Kristaus įstatyta visiems krikščionims. Abeji klydo. Gavėnia yra gera ir naudinga, bet ne Kristus liepė ją pasninkauti tik Bažnyčiai.

Ginčė tankiai pasitaikė abiem pusėm klysti. Bet neklydo Katalikų Bažnyčia šešioliktoje šimtmečio. Ji su Liuteriu nesiginėjo, tik jo klaidą pasmerkė tvirtindama, kad gavėnia ir šiaip pasninkas yra geri daiktai. Bet tą ištarę išduodama Bažnyčia nėsakė, kad gavėnia yra paties Kristaus paliepta. V. Jėzus paliko mums pavyzdį, bet ne paliepimą.

Pirmais trimis šimtais metų krikščionys vis labai smarkiai pasninkaudavo prieš Vėlykas, bet tas pasninkas nebūdavo taip ilgas, kaip gavėnia. Keturiasdešimties dienų pasninką randame minėtą 325 metais Vyskų Tarybos nusprendžiuose. Ta taryba buvo Nikėjos mieste. Iš šv. Atanazo raštų matome, kad Aleksandrijos mieste prieš tai nebuvo ilgosios gavėnios, ir kad tik tas šventasis ten ją įvedė 331 metais ir sustiprino 339-aisiais.

Šimtu metų vėliau randame Ryme šešių savaitių gavėnią prieš Didžiosios Savaitės sunkųjį pasninką. Šventasis Grigalius Didysis popežius rašė šv. Augustinui, kuris tuomet krikščioniją skelbė Anglijoje, kad įvestų šešių savaitių gavėnią.

Daugumoje vietų gavėnia prieš Vėlykas nebuvo nuolatinė. Sekmadieniais žmonės nepasninkaudavo. Budavo taip-gi ištisų liuosų savaitių įsprautų į gavėnios tarpą. Bet idant 40 dienų skaičius liktųsi, tai gavėnią pradėdavo dešimt sekmadienių prieš Vėlykas.

Ilgainiu Bažnyčia suvienodino įvairius daugelio šalių įpročius ir į Bažnytinį teisių knygą tapo įrašyta, kad gavėnia prasideda 12 valandai mušus, naktįje iš antradienio į trečiadienį, po kurio prieš Vėlykas turi būti šeši sekmadeniai.

Gavėnios pasninkas vietomis būdavo sunkus: žmonės nevalgydavo nei gyvų daiktų mėsos nei to, kas iš gyvulio yra. Tat reikšia, kad buvo uždrausta ir mėsa ir žuvis ir kiaušiniai ir pienas ir kas iš jo padaryta.

Kitur gavėnios pasninkas būdavo lengvesnis, nes valia būdavo valgyti žuvis. Buvo ir tokių vietų, kur gavėnioje nedraudavo paukštienos, nes anot šv. Rašto ir paukščiai tapo sutverti iš vandens.

Beveik visur gavėnios metu būdavo valia valgyti tik vieną kartą kasdien, ir tai vakare. Bet tas aštrumas buvo pildomas tik vienuoliuose ir tai ne visur. Šiaip žmonės valgydavo apie trečią valandą po vidudieniu. Ta valanda vadindavosi nona, t. y. devintoji, nes valandos buvo skaitomos nuo saulės užtekėjimo, t. y. maždaug nuo vidurio tarp vidudienio ir vidurnakčio.

Prie tos valandos buvo ir maldų, kurias vadindavo nona. Bet maldų buvo ir prie šeštosios valandos, kuri reiškė vidudienį. Dvasiškija tas abejas maldas suvienijo ir noną ėmė kalbėti drauge su šeštos valandos maldomis. Sukalbėję abejas tuo eidavo valgyti. Tokiu būdu gavėnios valgis iš vakaro atėjo į vidudienį. Anglai dar ir dabar vidudienį vadina noon, t. y. devintos valandos malda.

Vidudienyje pavalgę žmonės iki vakarui išalkdavo. Krikščionijai praplūtus į šaltasias žemes jau negalima buvo jose apeiti su vienu tik valgymu dienoje. Todėl imta užkasti vakarais. Ilgainiu prisidėjo ir rytnečio užkandis.

Dabartinėje Katalikų Bažnyčios drausmėje yra, kad gavėnia prasideda su Pelenų dienos pradžia ir baigiasi subatoje prieš Vėlykas vidudienyje. Visu tuo laiku penktadieniais ir šeštadieniais nevalia valgyti mėsos visai. Amerikoje vietoje šeštadienio mėsa yra uždrausta trečiadienyje. Kitomis darbo dienomis mėsos valia valgyti tik vieną kartą. Kiaušiniai, pienas su visu kas iš jo padaryta, žuvis ir kitoki nuolatiniai vandens gyvuliai bei visi valgomieji vabalai valia valgyti. Valia taip-gi vartoti taukų uždarą.

Visoje Katalikų Bažnyčioje dabar valia gavėnios metu šokiomis dienomis vieną kartą privalgyti pilnai, kitą kartą valia gerokai užkasti. Nuo žmogaus priklauso ar jis stambiausiąjį valgymą pasiskiria vidudienini ar vakarui. Pasryčių valia valgyti, bet mažiau negu antrajam valgymui. Tas įstatas yra vienoks mėsos dienoms ir toms, kuriose mėsa uždrausta.

Bet sekmadieniais kiekvienas gali valgyti ko nori ir kiek nori. Nėšios bė žindančios moterys, sunkiai dirbantieji rankpelniai, ligoniniai ir vaikai neturintieji aštuonių metų gali nepasninkauti visai. Tik rankpelniai turi nevalgyti mėsos Pelenų dienoje ir Didžiąjame Penktadienyje.

Mokintojai, ar mokinijos, pradedantieji profesoriai, jaunomėnė nebaigusi 21 metų ir senieji baigusieji 60 metų turi nevalgyti mėsos uždraustomis dienomis, bet turi teisę valgyti tiek daug ir tiek kartų, kiek jiems patinka.

Pasninko nauda yra ta, kad jis stabdo žmoguje gyvulišką valgy-mo instinktą. Tas instinktas yra būtina reikalingas, bet jis labai tankiai perauga per sveikatos saiką. Todėl protingai pasninkaujantieji dažniausiai ilgai gyvena.

Antra pasninko nauda yra ta, kad valgymo instinkto perdidelis jėgėbėjimas yra sulaikomas vien tik dvasios, ypač valios jėgomis. Kuo tankiau vartojamos tos jėgos, tuo labiau jos stiprėja. Del to Europos civilizacija taip smarkiai pakilo tarp 13 ir 16 šimtmečio, kad krikščionija per keletą šimtų metų išlavino dvasines žmonių jėgas gavėnios ir kitų pasninkų įstatais.

Pasaulietis Apaštalas.

Povylas Tzi buvo gimęs mažame kaimelyje rytiniame Šantunge (Kinijos arba Čainos žemėje). Jaunutis netekęs tėvų turėjo tarnauti turtingesniems ukininkams. Tokiu būdu sutalpė truputį pinigų. Atėjo žiema ir ukininkai nereikalavo jo pagalbos. Povylas pradėjo pirkliauti. Jis vaikščiojo nuo kaimo per kaimą, nešiodamas vaisius, degtukus, siulus, pykpes ir tt. Pardavinėjo pigiai, nes daug lo-bio netroško, norėjo tikai pragyvenimui uždirbti.

Visa jo sankrova tilpdavo dviejuose krepšiuose, kuriuodu jisai prisirišdavo prie dviejų bambukinės lazdos galų. Tą lazda, kaip na-čius, su visa sankrova jis nešiodavosi su savim.

Prieš kokius 25 metus atvyko į tą šalį presbiterijonų klaidų platin-tojai. Vieną kartą jie susistojo ant turgavietės miestelio Tecangi, čir-pindami armoniką ir pradėjo vilioti prie savęs žmones; o kuomet jau

didesnis burys apie juos susitelkė, jie dalino Bibliją ir aiškino krikščionių tikėjimo tiesas. Tuomet tai ir Tzi pirmą kartą išgirdo apie krikščionių Dievą. Tzi panorėjo tarnauti savo Sutvėtojų, todėl prisirašė prie presbiterijonų (t. y. protestonų sektos). Nuo to laiko myli-moji jo knyga buvo Biblija, o jis pats prigulėjo prie nuolaidų "užju-rinės" tikybos išpažintojų. Neužsiginė jos nei per didžiausius Bok-serų persekiojimus 1900 metais, (kuomet tai kiniečiai žudė krikščio-nis). Kuomet andra praužė, surinko išsiblaškusias protestonų sek-tos aveles Tėangoje ir taip apie jas darbavosi, kad jo burys skaitėsi tarp labiausiai žydinčių.

Amerikos misijos viršininkas, brangindamas jo uolumą ir gabu-mus, pavadino jį misijonorium. Povylas platino tikybą nenuilsda-mas. Žmonės jį pažino apie kokį šimtą mylių aplinkui. Ir taip slin-ko metai iki seplintas kryželis užgulė ant jo pečių. Superintendentas iš Weihvien pastatė jį savo vietininku mieste Tėangi ir viešą apskritį jam pavedė. Povylas skelbė Dievo žodį neapsakoma drąsybe; nuo-žmiai barė kiekvieno nusidėjimus, neatsižvelgdamas nei į žmonių luo-mą, nei į asmenis. Tas nepatiko daugeliui įtekmingųjų ir čionyk-šiams aristokratams, todėl šmeižtais ir pašiepimais jie padarė, kad Tzi apleidė savo vietą ir pasitraukė iš viešojo gyvenimo.

Giliai įžeista 70 metų senelio siela ilgėjosi dar labiaus tiesos, maldavo Dievo šviesos ir pajėgos.

Vieną kartą inėjo į sau pažįstamo kataliko krautuvę su koku tai reikalu. Pirklys, matydamas jo prislėgtą išvaizdą, maloniai klau-sinėjo apie nuliūdimo priežastis, apie sveikatą, kaip gerai pažįstamo sau žmogaus. Tuomet Tzi apsakė jam plačiai savo vargus ir užsivi-limą. Pirklys atsakė jam, nieko tame nėra stebėtina, nes pristojo prie atskalamų, o ne prie Kristaus Bažnyčios, nes ana niekam tikros laimės negali duoti.

Tzi pirmą kartą sužinojo apie Katalikų Bažnyčią. Valandėlę pa-galvojęs, kariavo su savimi, bet gale tarė:

"O jei panorėčiau tapti kataliku, ar jūsų kunigai mane priimtų?"

"Žinoma, atsakė pirklys, jei tikėtai busi pasirengęs pildyti Dievo ir Bažnyčios įsakymus."

"Buvo ir yra vienatinis mano troškimas visomis pajėgomis tar-nauti savo Dievui. Kad tiktai man Dievas begaliai gailestingas ap-reikštų savo valią."

Neužlgo Tzi pasimatė su katalikų misijonorium. Tasai mažai turėjo vargo su taip gerai prirengtu žmogumi, tuo labiau, kad jis gerai žinojo Bibliją, ypatingai Naują Įstatymą ir šv. Povilo laiškus. Rimtas senelis norėjo dar geriau pažinti katalikų gyvenimą. Apsigy-veno Hwangu ir dalyvavo visose pamaldose ir Bažnyčios iškilimėse. Regėdamas kunigų krikštijant vaiką pradėjo abejoti apie savo krikšto tikrumą, todėl prašė ir maldavo, kad jį apkrikštytų sulig katalikų Bažnyčios apeigų. Ant galo atėjo ir jam labai linksma valanda. Kuomet pagal apeigų reikalavimą užklauso jo kunigas, ar išsižada presbiterijo-nų klaidų, senelis apsiplėlė ašaromis ir pradėjo balsiai verkti.

Tenai esantieji manė, kad jam gaila senų draugų. Bet jis nusi-raminęs truputį, pradėjo drebančiu balsu kalbėti: "Vai, kad man šir-dis sprogtų iš gailėsčio ir sopėjimo, kad per 20 suviršum metų plati-nan klaidas ir į jas tikėjau. Kad Dievas tą atleistų ir suteiktų tą ma-lonę, idant likusias mano gyvenimo dienas pašvesčiau vienatinės ir tikros Bažnyčios tarnybai."—Senelis verkė kaip vaikas, o su juomi visi žmonės.

Su sąlyga (jei pirmas krikštas nebuvo tikras) suteikta jam krikš-tas ir duota vardas Petro. "Eik, tarė misijonorius, turėdamas min-tyje jo vardą, ir mokyk savo brolius. Buk Petras, t. y. uola, o ant jos tegul Dievas pastatys savo Bažnyčią Tėangi mieste." Ir Petras su-grįžo į Tėangi, o jo žodžiai ir šventas gyvenimas daugelį patraukė į tikrą tikybą pirmesnius jo išpažintojus ir draugus.

Presbiterijonų dvasiškai stengėsi jį pertikrinti, bet veltui. "Nors jus duotumėte, kalbėjo senelis, visą Ameriką su visu aukso, nei ant raidės neatstosiu nuo savo įsitikinimų. Visuomet buvau neturtingas, noriu tokis pasilikti ir senatvėje. Mano turtas yra Dievas ir mano tarnyba Bažnyčioje."

Presbiterijonų parapija kas kart labiau mažinosi, taip kad jos viršininkas turėjo savo vietą perkelti į tolimesnį miestelį Inmą. Bet ir tenai Tzi savo įtekme atvertė seną savo draugą, o dabar esantį miestelio viršininką o su juomi ir visą būrį tikinčiųjų.

Nelaimė, kad tiktai dviejus metus tegalėjo darbuotis mūsų Pet-ras. Kiek kartų kalbėjo apie savo atsitvertimą, ašaromis apsipildavo. "Buvau Saulius, kalbėdavo, bet Dievas pasigailejo manęs. Vai, kad tai galėčiau, kaip Povylas pataisyti savo klaidas."

Susirgęs savo nepaprasta kantrybe ir nuolatiniu gailėsniu už nusi-dėjimus, visus, graudino. Šv. Povilo atsitvertimo dienoje (Sausio 25 d.) išklausė šv. Mišių, kurias atlaikė misijonorius šale jo gulamojo kambario ir priėmė paskui paskutinius šv. Sakramentus. Per visą dieną apmąstinę šv. Povilo atvirtimą ir save vadino mažu Sauliu, lygindamas save prie ano didžio tautų apaštalo. Vienatinis jo troški-mas buvo numirti savo senojo Užtarytojaus globoje, nes ir jis, kaip kalbėjo, žino, kad tiktai iš nežinojimo persekiojo Kristaus Bažnyčią.

Dievas išpildė jo troškimą. Tą pačią dieną vakare užbaigė savo apaštališką gyvenimą.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

ČEKO-SLOVAKIJA.

Seniau rašėme, kad Čeko-Slovakijoje buvo susidariusi katalikiškų kunigų Sąjunga, kuri išdrišo prašyti šv. Tėvą, kad leistų kunigams vesti pačias. Už tą pasikėsimą prieš Bažnyčios teises vyskupai Są-jungą papeikė. Dabar parėjo žinia, kad kunigai sąjungą panaikino, bet 28 perėjo į atskalą. Matyt jie buvo suagitavę kitus.

Bet tikėjimo ramybės Čeko-Slovakijoje nėra. Tikėjimui priešin-ga valdžios politika vietomis sukėlė riaušes. Nežinia keno pasiūstas ir nesugriebtas žmogžudys įsiveržė į kunigo Povilo Dubik'o kleboniją Prednier'e ir peršovė jį iš užpakalio. Kunigas tapo rastas negyvas. —Merasic'e visa gauja įsiveržė į kleboniją ir geležinėmis lazdomis sumušė kunigą Augustą Gramatik'ą. Žmogžudžiai ir šovė į jį, bet nepribaigė. Jis taip smarkiai sužeistas, kad nežinia ar išgyves. Be-dieviai užpuola ne vien katalikų kunigus. Limbach'e jie įmetė bombą į protestantų dvasiško Jono Mollner'io namus; namai tapo sugriauti. Laimė kunigo, kad jis nebuvo namie.

AUSTRIJOJE.

Vokiškoje Austrijoje per ilgus metus didžiausias Bažnyčios prie-šas buvo dienraštis "Neue Freie Presse" (Nauja Laisvoji Spauda).

Dabar tame dienraštyje p. Emil Daniels patalpino straipsnį, kuriame pasakys, kad "Dvasinė popiežių įjega žymiai išaugo. Popiežia pergyveno visas karalių šeimynas ir valstybes nuo Pepinų iki Venecijos respublikos. Ji pergyveno Habsburgus, Hohenzollernus ir net galinčiausius savo priešus Romanovus. Kaip kitados sugriuvo Asyrija, Babilonija ir Medina, taip dabar žlugo trys minėtosios militarės monarchijos. Tuom tarpu popiežia vis tvirtai stovi, nors nuotikiai neilauja bėge. Iš tos pastovybės popiežia turi ypatingos rimtybės ypatais laikais, kada milijonai žmonių dairosi kur apsisaugoti iš visatino sugriuvimo. Daugelis stebisi, kas čia pasidarė, kad Neue Freie Presse ėmė girti popiežią. Ir išties nelengva suprasti.

LENKIJA.

Lenkijos vyskupas išleido bendrą ganytojišką laišką prieš bolševizmą.

FRANCUZIJA.

Prancūzijos žmonės labai prijaucia Airiams jų kovoje už laisvę, bet vis nedrįsta to išreikšti, kadangi Anglija yra Prancūzijos talkininkė. Politikos nežiurėdamas Chambery'o arkivyskupas Castellan viešai paskelbė savo laišką Airijos vyskupų vadui kardinolui Logue. Tame laiške išdėta nuosirdi užuojauta Airiams.

Prancūzijoje laukininkų departamentuose jaunuomenė dabar rečiau stoja į seminarijas negu seniaus, bet didesniuose miestuose skaičius kandidatų ir kunigus didėja. Ypač žymėtina, kad į seminarijas stoja daugybė karininkų. Kai kurie yra pasižymėję savo narsumu, gavę augstus pagarbos ženklus ir da-gi pasiekę augstas vietas karuomenėje. Oficerų stojimas į seminarijas Prancūzijoje nenaujiena. Cahors'o vyskupas Lingones yra buvęs raitelių kapitonas, kanauninkas Crepeaux, Nice's klebonas yra buvęs kirasierių pulkininkas. Dabar po karui į Paryžiaus arkivyskupijos seminariją 1919 m. įstojo 64 karininkai ir tiek jau 1920 metais. Dabar toje seminarijoje yra vienas augščiausiojo štabo pulkininkas, vienas majoras, septyni kapitoniai, dešimt leitenantų, vienas laivo kapitonas, keturi laivyno karininkai, penki inžinieriai architektai, kasyklų inžinierius, finansų inspektorius, trys Centralę Mokyklą baigusieji karininkai, karės gydytojas. Prie jų yra taip-gi augščiausiasis skaitvedys visame pasaulyje garsios Paryžiaus sankrovos Bon Marche. Toje pačioje seminarijoje dabar mokinasi du generolės darbo federacijos nariu, tarp jų vienas buvęs Socialistų valdybos narys. Paryžiaus seminarijoje dabar yra 16 advokatų, baigusių teisės mokslus pilnai, 3 gamtos mokslų diplomuotieji specialistai, penki diplomuoti dailininkai, vienas diplomuotasis literatūros profesorius. Kitados Lille ir Cambrai arkivyskupijos tetrėjo tik vieną bendrą seminariją. Dabar jau turi 245 studentų ir turės dalintis. Lyono seminarijoje yra 290 studentų. Paryžiaus prirenjamajame seminarijoje (gimnazijos kursas) yra 345 mokiniai, o augštojoje seminarijoje 360 studentų. Kandidatų buvo daugiau, bet netapo priimti dėl stokos vietos.

Prancūzijoje veikia Amerikos Komitetas karo sugriautoms vietoms atstatyti. Tam komitetui reikia naudotis berniokais-skautais. Jų Prancūzijoje prie minėtojo komiteto susidarė 300. Tik dylika iš jų neidavo nedėliomis klausyti Mišių. Komitetas veikia pajuto, kad nepatenkins savo jaunus pagelbininkus, jei neduos jiems progos pildyti jų katalikiškas priedermes. Komitetas taip-gi pamatė, kad jo darbas daug lengviau eina, kuomet prie jo prisideda katalikų dvasiškija. Todel komiteto vice-prezidentė p-lė Ona T. Morgan, garsaus finansisto sesuo, nors ji yra episkopale ir pulkininkas Colin Hamilton Livingstone, presbiterijonas, kreipėsi į Tautinę Katalikų Gerovės Tarybą (National Catholic Welfare Council) prašydamu ją prisidėti prie darbo. D-ras Slatery žadėjo išgauti vyskupų pritarimą tam sumanymui. Tuo pačiu žygiu p. Morganiutė ir pul. Livingstone labai pagyrė katalikų veikimą.

AMERIKA.

Chicagoje Vasario 2 d. buvo katalikiško auklėjimo skyriaus suvažiavimas. Pirmininkavo St. Paul'io arkivyskupas Austin Dowling. Suvažiavime dalyvavo daug žymių ir garsių veikėjų, vedančių didžiausias auklėjimo įstaigas. Sutarta prie Tautinės Katalikų Gerovės Tarybos (N. C. W. C.) įkurti auklėjimo skyrių (department of education). Vedėju paskirtas D-ras Arthur C. Monahan. Jis sustatė stambias veikimo linijas tam skyriui. Skyriaus nariai kalbėjo apie ypatingas, kokiais turi turėti katalikiškų įstaigų mokiniojai ir mokiniojos. Žadama išleisti katalikiškų mokyklų "Directory," t. y. mokyklų ir mokiniojų sąrašą su kitomis oficialėmis žiniomis. Tapo išreikštas užsiti-kėjimas ir pagyrimas kun. J. J. Burke N. C. W. C. generaliam sekretoriui.

Oregano valstijoje senatorius Hume buvo įnešęs sumanymą, kad valstija nepripažintų mokslo pabaigos liudijimus išduotus iš privati-nių, tikėjiminių ir parapijinių mokyklų. Senatas to sumanymo svarstymą atidėjo neapribotam laikui. Paskui p. Hume įnešė kitą sumanymą, kad viešų mokyklų mokiniojoms ir mokiniojams būtų uždrau-šta nešioti abitas. Senatas sumanymą atmetė. Senatorius Hume įnešė dar ir trečią sumanymą, kad parapijinių mokyklų auklėtiniai turėtų pereiti ne vien aštuonis laipsnius, bet devynis, idant gautų lygias teises su valstybės mokiniais. Tas sumanymas dar tebesvarstomas.

Chicago žymus kunigas Msgr. Kelly dabar vieši Londone. Ten jis tariasi su Anglijos vyriausybe apie katalikiškąsias misijas. Kalbose jis patyrė, kad Anglijos valdininkai nepastebėję nei kokių nusi-kaltimų Vokiečių katalikų misijonorių veikime.

Dabar Amerikoje pragaršėjusi yra John Drinkwater'as drama "Abraham Lincoln." Linkolno rolę toje dramoje geriausiai lošia p. Frank MacGlynn. Jis yra katalikas ir pirm keleto dienų Washing-ton'o universiteto studentams sakė branginti maldos dvasią ir nesi-augstinimą savęs.

Kentucky'o valstijoje yra 200,000 žmonių nemokančių skaityti. Kalnų gyventojai rašto nebrangina. Pasauliečiams mokiniojams ne-sisekė kovoti su žmonių aptingimu. 1906 m. įsikūrė tenai Dievo Ap-veizdos Seserų misija. Ji buvo maža. Žmonės niekad nematę sėse-rų abito nekaip su jomis apsejo. Nepoilgam seseris patraukė prie sa-vės mergaičių pulkus. Įkurusios mokyklą gavo įkurti ir akademiją paskui didinti ir daugini savo triobas. Dabar jos pasistatė sau tik-klą: "Kentucky'e neturi likti žmogaus nemokančio rašyti."

Dvasiškojo Gyvenimo Malonumas.

Prisitaikant prie Švento Pranciškaus Salezo.

Vertė: Kun. V. Kulikauskas.

DIEVOTUMO PAMATAI.

Tęsa.

Šv. Raštas sako mums, kad, gimus mūs Išganytojui, piemens, ku-ris sergėjo savo bandas, girdėjo daugybės dangiškų dvasių giedojimą ir garbinimą Dievo.

Vienok Šv. Raštas nesako, kad šv. Pana ir šv. Juozapas, kurie buvo arčiau dieviškojo Vaikelio, būtų girdėję Aniolų balsus arba ma-tę stebuklingąją šviesą; vietoje Aniolų giesmių jie girdėjo kudikėlio verkimą. Prie padirbtos lempelės šviesos jie matė drebantį nuo šal-čio dieviškąjį Vaikelį ir jo akis, pilnas ašarų. Kas iš jų nepasirink-tų būti vely tvartelyje, negu su piemenėliais, nors jie su džiaugsmu ir linksmumu gėrėjosi dangiškos muzikos saldybe ir stebėtinis švie-sos gražumu? Švenčiausia Pana nėjo ant kalno Talor, bet tikėtai ant Kalvarijos, tenai ji nieko daugiau nematė tikėtai mirti, kankinimo įrankius, visišką apleidimą, neapsakomą skausmą.

Gyvenkime nusižeminę ir kantrūs, prispaudę kryžių prie savo krutinės.

Ar nevistiek mums, ar Dievas kalbės mums iš tarpo erškėčių ar gėlių? Ant galo, aš negaliu atminti sau, kad Dievas būtų kada nors kalbėjęs iš tarpo gėlių, nors dažnai kalbėjo dykynėje, prie viešų ke-lių ir aptvarų. Zengk pirmyn savo keliu, nežiurėdamas nei oro nepa-togumo, nei nakties tamsumo. Žiūrėk į šv. Petrą, jis jūrėmis vaik-šėjo; vėjai ir bangos nepergalėjo jo; bet kaip tikėtai pradėjo bijo-tis, pasijuto skendimo pavojuje. Baimė yra didesnis blogas už patį blogą.

Ko turėtum bijotis? Klausyk savo Viešpaties, kuris tarė Abrao-mui, o taippat ir tau: "Nesibijok, aš esu tavo globėjas."

Kaip elgtis su patartimis?

Dalykuose, kurie nėra būtina reikalingi, arba kurių reikalingumo negali matyti, nesitaikyk prie patarties žodžių tiesioginiai. Aš nenoriu daryti tavęs nelaimingu. Turi liuosybę daryti kas išrodo tau ge-riausia. Visiškai nelaužai paklusnybės, jei nekeli savo širdies taip dažnai prie Dievo, kaip pataria, arba jei nepildai taip gerai, kaip no-rėtum to, ką nurodžiau. Tos patartys nėra įsakymai; jų nereikia bi-jotis, bet mylėti; jos neriaša tavęs joku būdu. Suprask mane, kiek vienas įsakymas, kokį daviau, nestato tau prievartos, nes aš nenoriu kuo nors paneioti tavo mintis, bet tikėtai nurodyti, kaip reikia tarnau-ti Dievui ir neapleisti savo gerų prisizadėjimų.

Apie teikimą paguodos keno nors širdžiai arba dūšiai.

Mano vaikeli, pavedu tau tavišką vargšę širdį. Sustiprink ją ir apšviesk taip, kaip gali, kad tarnautų Dievui. Žiūrėk į ją, kaip į avi-nėlį, skiriamą aukojimui, kurį reikia atlikti. Užlaikyk, kaip galima, geriausiam stovyje. Ji yra Sužiedotinio patalas ir privalo būti gė-lėmis išklota. Suramink tą nuliudusią širdį ir duok jai ramybės ir džiaugsmo, kiek galima, kodaugiausia.

Laikyk pilną meilės, bet tos saldžiosios, augstos meilės. Žiūrėk į savo klaidas, kaip į svetimas, daugiau su užuojauta, negu su neapy-kanta ir su didesniu nusižeminimu, negu aštrumu.

Kaip apsieiti pagundose.

Aš pasakysiu tau, kas man atsitiko kelios dienos atgal. Aš ne-kuomet neturėjau jokios pagundos prieš savo pašaukimą, bet štai vie-ną gražią dieną ji man užėmė. Šiek tiek pirmiau, kalbėdamas su drau-gais, aš buvau pasakęs, kad, jei aš bučiau linsos ir paveldėtojas ko-kios kunigaikštystės, aš apsirinkčiau dvasišką luomą; taip labai aš ji mylin. Vienok vėliau pakilo manyje kova, prieš ir už pašaukimą, ir tęsėsi taip nekurį laiką. Po ilgesnio laiko aš pažvelgiau į pačią ma-no dūšios gilumą, ji buvo pasiputęs kaip varlė, ir aš buvau to priežas-timi, tada nukreipiau savo mintis prie kitokių dalykų ir viskas išnyko, kaip dūmai ir jau daugiau to nemačiau. Tai tiesa, papuoliau šiek tiek į sumišimą; bet galutinai apsisvarstęs, supratau, kad aš nesusitār-navęs tokiu ramumo, kad priešas nei išlo nedrįstų pažiūrėti į mano tvirtovės muros.

Tai taip pat atsitiko panaši nelaimė pirmose šios gavėnios dieno-se. Aš iš to nesistebiu: tu taip esi jautrus dėl pasirizimų, kokius pa-darei, kad gąsdiniesi visakuo, kas tau, rodos, tavę kreipia kiton pusėn. Bet aš jau gal tūkstantį kartų sakiau, kad nėra reikalo tuose dalykuose būti taip jautriu. Aš linkiu, kad tavo širdies uždanga būtų kiek kie-tesnė, kad nedarytum pats sau neramumų dėl niekniekių. Neturiu ką tau daugiau sakyti, pasilik ramybėje, visa tai niekis; sunku tau įtikti, jei tau negana, ką tavo medis, gerai įsiknėjęs stovi, bet da nori, kad ir joks lapelis nei nekrušteltų. Tikėjimas, viltis ir meilė, nors nepa-judinamos yra mūs širdyje, bet labai palankios banguoti (nors ne su-naikinti), kaip gali svajoti, kad mūs pasirizimai nuo tos būtų liusi!

Nupuolis reikia tuojaus keltis ir laikyti ramybę su kitais.

Nesuk sau galvos, jei pasakei ne visus mažesnius savo nusikalti-mus per išpažintį. Jei į juos, mano duktė, įpuoli nepastebėdamas, iš jų pasikelsi vėla nei nejausdamas to. Ar nepasakys, kad teisusis septy-nius kartus į dieną nupuola, bet, "jei jis septynius kartus į dieną nu-puola, vėla pasikelia," net to nepastebėdamas. Nesirupink tu, bet nužemintai ir paprastai pasakyk, ką pastebėjai, o ko nesužinojai, pa-vesk tai maloniam gailestingumui To, "kuris neša savo ranka" tuos, kurie nusikalsta be piktos valios, kad jie savęs neužgautų; ir taip lengvai ir gražiai buva jie prikelti, kad net neaučia, ar jie buvo pu-olę, nes Dievo gailestingumas atminė juos.

Kaip apsieiti su savim, matant savo netobulybes?

Mes norėtume būti be netobulybių, bet atminkime, jogei nesame aniolai, turėkime kantrybės su savo žmogiška prigimtimi. Dievas ne-myli nei mūs netobulybių, nei mūs mažų nuodėmių, bet nežiurint į tai Jis myli mus. Kudikio silpnumas ir menkumas motinai yra sunkybė, bet ji jo delto da nenustoja mylėjus, ji ji myli net su didesniu švelnu-mu ir užuojauta. Dievas daro taip pat su mumis. "Buk man gailest-ingas, Viešpatie, nes aš esu silpnas," kalbėjo psalmietis.

Dievas myli mus.

"Tiek prirodymams, kuriuos Jis davė."

Gyvenkime linksmi ir pasitenkint. Dievas žiuri į mus meilingai ir tuo daugiau turi mums širdingumo, juo daugiau mes turime vargo

ir silpnybių. Nedaleiskime niekad, kad priešingos mintys užimtų mu-myse vietą, ir jei jos, kartais, sukeltų mummyse neramumą, vykime jas šalin ir kreipkimės prie Dievo drąsiai su nusižeminimu, atmindami sau Jo neapsakomą gerumą, su kokia Jis myli mūs nuvargusią ir men-ką prigimtį, nežiurint jos visų ydų.

Taip, mes neturime tiesos abejoti, kad Dievas žiuri į mus meilin-gai, jei Jis žiuri maloniai į baisiausius pasaulyje nusidėjėlius, jei jie turi nors mažutį troškimą atsiversti. Ar-gi mes neturime intensijos prigulėti Dievui? Ar mes netrokštame ištikimai Jam tarnauti? Ir kas-gi duoda mums tą troškimą, jei ne pats Dievas? Perkratykime sa-vo širdį, ar ji parengta patikti Tam, kuris taip maloniai nusilenkia prie savo sutvėrimų ir myli juos, jei jie prisipažįsta prie savo men-kumo.

Apie išsiblaškimus.

Pajutęs, kad tavo mintys klejoja ir yra išsiblaškusios, vėsk jas atgal prie maldos dalyko; statyk jas nuolatos po Dievo akių, ir nors per išsiblaškimą tas išsiblaškimas kartotųsi, o tu vis meilingai savo širdį gražintum prie Dievo, tas laikas bus geriausiai sunaudotas ir tavo malda bus labai maloni V. Jėzui.

Apie prašalinimą nepasitikejimo ir baimės.

Zmogus, kuris gludo nepasitikejimo ir baimėje, nesiartindamas prie pasitikejimo ir vilties, panašus tam, kuris budamas rožių krūmę, renka dyglius, palikdamas rožes. Reikia sekti daktarus, kurie neprada operacijos, kolei nepasigamina to, kas prie jos yra reikalingiau-sia.

Gal pasakysi, kad dasileidai daugybės kaltybių. Tegu bus ir taip. Bet kas gali būti taip kvailas, kad manytų, jog jis daugiau nusidėjo, kaip Dievo mielaširdystė gali atleisti? Kas gali drįsti palyginti savo kalčių daugybę su begalinės Dievo meilės didybe, kuri užmiršta mūs nuodėmes, kaip tik mes dėl meilės Jo pradėdame gailėtis.

(Daugiau bus).

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

VELNIAS IR ŽYDAI.

Klausimas. Rudenyje buvo Žydų šventė vadinama Basyniamis. Žmonės šneka, kad tada velnias nešasi po vieną Žydą iš kiekvieno kahalos. Ar tai tiesa?

A. S.

Atsakymas. Lietuviai negerai daro pajuokdami rimtą Žydų šven-tę. Nesuprantantiems juokinga rodosi, kad Žydai tą dieną vaikščioja basi, dėl to ir pačią šventę praminė Basyniamis. Bet kurpių nusiavi-mas reiškia atgailą. Dėl to ir katalikų kunigas Didžiųjų Penktadien-nyje pirmą nusiauna kurpes, paskui eina bučiuoti kryžių.

Tikrasis tos šventės vardas yra Yom Hakkippurim, tat reiškia atgailos diena. Ta šventė turi būti devynioliktą dieną septinto mė-nesio vadinamo Tišri. Paprastai tat buvo Rugšėjo ir Spalio mėne-siu, sulig musiškio skaitliavimo.

Mozis, arba Maizėšius, tai šventei paskyrė šitas apeigas. "Ver-šį už nuodėmes aukos ir aviną visiškai sudegęs. Lininiu rubu ap-sivilks, marškonėmis kelnėmis kuną apsidengs; persijuos linine juosta ir drobinę kepurę užsidės ant galvos, nes tie aprėdai yra šventi ir jais visais nusimaudęs apsirėngs. Ir priims iš Izraelio sunų visos dauguomenės du oželiu už nuodėmes ir vieną avinėlį visiškai sudeginimui. Aukojes versį ir atlieks maldas už save ir savo namus, pastatys du oželiu ties Dievu. Liudijimo vietos tarpvartyje ir mes-damas ant abiejų burtą vieną Viešpačiui kitą azazelui. Kuriam teks burtas Viešpačiui, tą aukos už nuodėmę; o kuriam azazelui, tą gyvą pastatys ties Viešpačiu, kad tiektų maldas ant jo ir išvartų jį į ty-rus." (Lev. 16, 3-10).

Toliau aprašyta visos apeigos kaip reikia aukoti verselį, jo krau-ju apšlakstyti šventąją vietą, aukoti oželį už žmonių nuodėmes ir jo krauju apvalyti tautą, kaip sumaišyt verselio ir oželio kraujus ir šlak-styti.

"Apvalęs šventąją vietą ir aptvarą ir altorių aukos gyvąjį oželį ir padėjęs abi ranki ant jo galvos (Augščiausias kunigas) išpažis vi-sas Izraelio sunų nedorybes ir visus jų nusikaltimus ir nuodėmes; ir jas užburdamas jam ant galvos išvedžs jį per priręgtą žmogų į ty-rus. Kuomet oželis neš visas jų nedorybes ir tuščią žemę ir taps pa-leistas tyruose sugrįž Aaronas į Liudijimo Aptvarą ir nusivilkęs ru-bus, kuriuos pirma buvo dėvėjęs, kad įėjo į šventąją vietą, ir palikęs juos tenai nuplaus savo kuną šventoje vietoje ir apsilvks savo ru-bais. Iš po to kaip išėjęs aukos savo ir tautos visatiną auką, melsis ir už save ir už tautą, ir taukus, kurie yra aukoti už nuodėmes sudegęs ant altoriaus. O tas kuris bus išvedęs azazelio oželį išplaus savo ru-bus ir savo kuną vandenim ir taip įeis į stovyklą. (Lev. 16, 20-26).

Visų tų apeigų Žydai negal dabar daryti dėl to, kad nebepuri as-mens galinčio teisėtai būti augščiausiu kunigu ir dėl to taip-gi, kad tos aukos teisėtai gali būti daromos tik vienoje vietoje. Tuos trukumus dabartiniai Žydai rupinasi atlyginti maldomis.

Bet Žydų tarpe atsiranda nepasitenkinusių asmenų. Tiems rodo-si, kad apeigų pasiliovimas veda baisias pasekmes. Žmonės nenu-siunčia savo nuodėmes velniui sudeję jas ant ožio galvos, todėl vel-nias atsiima žmones.

Šv. Rašte, tiesa, nėra minėta velnio, bet minėtas azazel. Moksl-i-ninkai nežino gerai ką reiškia tas žodis. Nėra kaip susekti to žodžio reikšmę, kadangi jo kitur Šv. Rašte visai neminėta. Bet yra Žydų spėjanių, kad tas azazel reiškia velnią.

Tai-gi pasaka buk velnias nešasi po vieną Žydą iš kiekvieno kaha-lo atsirado Lietuvoje iš to, kad Žydai negali išpildyti visų tai šventei skirtų apeigų, ir iš to, kad nežinoma reikšmė žodžio azazel tapo pri-skirta velniui. Kadangi ne vieni išmanantieji žmonės Šv. Raštą skai-to, tai ir atsiranda iš to skaitymo neprotingų pasakų. Tos pasakos buk velnias nešas Žydus iš kahalos Atgailos naktį neteko girdėti ki-tose tautose, tik Lietuvoje.

Bet Lietuviai negalėjo pramanyti tos pasakos, nes jie Šv. R.šio žydiškai neskaito ir nežino, kad kai kurie Žydai spėja, jog azazel reiškia velnią. Lietuviai kalbon ta vieta yra išversta "valnamjam ožiui" (Žiur. vertimus spausdintus Halleje 1895 m. ir Berlyne 1908 m.). Tai-gi ta pasaka atsirado iš pačių Žydų, bet ne iš protingųjų, skaitan-čių Šv. Raštą ir išmanančių jį, o tik iš tų, kurie rabinų neklausydami patys savotiškai Šv. Raštą aiškina ir sudaro sektas arba atskalas.

Kun. P. Bučys.